

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 0850821150

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
2022-06-02

Årsrapport 2021 för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som svar till stadsrevisionen.

Sammanfattning

Revisionskontorets årsrapport 2021 för Hägersten-Älvsjö visar att stadsdelsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att bokslut och räkenskaper är rättvisande. Revisionskontoret bedömer dock att det finns en del utvecklingsområden och har tagit fram rekommendationer som finns angivna i bilaga 1 och 2. Nämnden delar revisionskontorets bedömningar i rapporten och arbetar med de utvecklingsområden som revisionen anger.

Bakgrund

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av nämndkansliet i samråd med berörda avdelningar. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen 24 maj 2022.

Jämställdhetsanalys

Beslutsunderlag ska innehålla en jämställdhetsanalys som belyser hur beslutet förhåller sig till stadens jämställdhetspolitiska mål. Förvaltningen bedömer att det i detta ärende inte finns några särskilda jämställdhetsaspekter att beakta.

Ärendet

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagar och andra föreskrifter efterlevts.

Även under 2021 har nämndens verksamhet påverkats av pandemin. Verksamheterna har enligt nämndens redovisning anpassats till de förutsättningar som gällt. All planerad verksamhet har inte varit möjlig att genomföra, men nya arbetssätt och lättade restriktioner har enligt nämnden inneburit att verksamheten kunnat utföras i stora delar.

Under året har revisionskontoret genomfört en uppföljande granskning av systematiska brandskyddsarbetet inom vård- och omsorgsboenden samt utredning familjehem och jourhem. Nämnden behöver säkerställa att utbildning och övning i brandskydd sker systematiskt samt att informationsöverföring avseende systematiskt brandskyddsarbete fungerar vid chefsbyten. Vidare säkerställa att socialtjänstlagens krav och stadens handläggningsriktlinjer efterlevs avseende familjehem och jourhem.

Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Under året har revisionskontoret genomfört granskningar som omfattat attesthanteringen i Agresso, förtroendekänsliga och ledningsnära poster, leverantörsregister och utbetalningar samt löneutbetalningar. Den interna kontrollen i granskade rutiner bedöms vara tillräcklig.

Övriga granskningar som genomförts omfattar inköpsprocessen och intäktprocessen. Utvecklingsområden har identifierats, bland annat rekommenderas nämnden säkerställa att avtalade villkor följs och att det finns tillräckliga underlag för att säkerställa detta vid inköp.

Vidare är det väsentligt att säkerställa att fakturering sker i enlighet med överenskomna villkor och avtal samt att bokföring görs vid rätt tidpunkt och rätt redovisningsperiod. Samtliga verifikationer behöver uppfylla kraven som framgår i Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och stadens regler.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som kvarstår är att informationsklassificera informationstillgångar avseende dataskyddsförordningen samt säkerställa att väsentliga processer avseende verksamhetens kvalitet kartläggs och dokumenteras inom individ- och familjeomsorgen. Vidare säkerställa att vården i familjehem och jourhem följs upp genom besök och samtal i tillräcklig omfattning och i enlighet med gällande regelverk. Ett funktionsprogram för förskolans utemiljöer återstår att ta fram.

Synpunkter och förslag

Nämnden delar i huvudsak revisionskontorets bedömningar i rapporten. Förvaltningen arbetar med de utvecklingsområden som revisionen identifierar i årsrapporten.

Rekommendationer från årets granskning (framgår av bilaga 1)

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid vård- och omsorgsboenden för äldre – uppföljning

Rekommendation

- Vid vård- och omsorgsboendet som bedrivs på entreprenad är dokumentationen i brandskyddspärmar inte helt uppdaterad.

Svar: Äldreomsorgens verksamhetsuppföljare ska under maj 2022 genomföra kompletterande verksamhetsbesök hos entreprenaden. I samband med verksamhetsbesöket planeras även brandskyddspärmarna följas upp för att se hur entreprenaden har arbetat med att uppdatera dokumentationen i pärmarna.

Rekommendation

- Säkerställa att utbildning och övning i brandskydd sker systematiskt.

Svar: Från och med 1 april 2022 har stadsdelsförvaltningen en ny säkerhetssamordnare. Säkerhetssamordnaren kommer att ha ett övergripande ansvar för att systematisera, strukturera och kontrollera det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) inom förvaltningen.

En av säkerhetssamordnarens uppgifter är att på kort sikt se till att alla har genomgått en brandskyddsutbildning. På lång sikt ska en e-utbildning ingå i introduktion vid nyanställning (olika för medarbetare och chefer) och de som är ansvariga för brandskyddet på varje enhet kommer erbjudas en utbildning. Därutöver kommer förvaltningen ställa krav på enheterna att genomföra minst en brandövning per år. Att så sker kommer säkerhetssamordnaren följa upp varje år via enkäter.

Arbetet gällande krav och uppföljning kommer att dokumenteras och informeras till enheterna.

En behovsanalys och översyn att ta digitala hjälpmedel för uppföljning av SBA-arbetet kommer att genomföras under 2022.

Rekommendation

- Säkerställa att informationsöverföring avseende systematiskt arbetskyddsarbete (SBA) fungerar vid chefsbyten.

Svar: På lång sikt ska en e-utbildning ingå i introduktion vid nyanställning (olika för medarbetare och chefer) och utbildning kommer att erbjudas de som är ansvariga för brandskyddet på varje enhet. Dessutom ska delegation av brandskyddsuppgifter ske där det ska framgå vilket ansvar chefen har.

Vid skifte av chefer som har ett brandansvar ska en överlämning (skriftlig eller muntlig) från den avslutande chefen till den nya ske. Även detta kontrolleras årligen.

Rekommendation

- Utveckla uppföljningen av SBA på en övergripande nivå.

Svar: Den nya säkerhetssamordnaren har ett övergripande ansvar att systematisera, strukturera och följa upp SBA arbetet. Arbetet gällande krav och uppföljning kommer att dokumenteras och informeras till enheterna.

Utredning och uppföljning av familjehem och jourhem (uppföljning av granskning 2018)

Rekommendation

- Se över och utveckla rutiner och arbetssätt för att säkerställa att utredning av familjehem och jourhem genomförs och dokumenteras enligt gällande regelverk.

Svar: Berörda socialsekreterare utreder alltid när barn placeras utanför det egna hemmet. De jourhem som inte tidigare har godkännande inom Stockholms stad utreds alltid enligt rutin. Jourhemsutredningarna går upp till sociala delegationen för godkännande enligt gällande riktlinjer.

Familjehem utreds rutinmässigt enligt Stockholms stads riktlinjer och ärendet tas alltid upp för godkännande i den sociala delegationen.

Rekommendation

- Säkerställa att vårdplaner och genomförandeplaner upprättas i samtliga ärenden.

Svar: Alla placeringar som genomförs tas upp i den sociala delegationen och i samband med detta säkerställs att en vårdplan finns.

Ett utvecklingsarbete pågår gällande genomförandeplaner. Detta följs upp genom internkontroll två gånger per år. Till hösten 2022 kommer sex mentorer finnas på plats hos familjeenheten, de kommer att ha i uppgift att genom workshops och arbeta vidare med utförandet av genomförandeplanerna. Resultatet av kommer följas upp i slutet av 2022.

Rekommendation

- Säkerställa att vården i familjehem följs upp genom besök och samtal i tillräcklig omfattning i enlighet med gällande regelverk.

Svar: Vården följs upp genom besök och samtal i enlighet med gällande regelverk vilket säkerställs genom lokala rutiner.

Inköpsprocessen

Rekommendation

- Säkerställa att avtalade villkor följs och att det finns tillräckliga underlag för detta.

Svar: Ekonomiavdelningen informerar och genomför utbildningar till förvaltningens alla Agressoanvändare om vad som ska finnas med på fakturan för att vi ska godkänna den. Vid avvikelser ska leverantör kontaktas för rättelse innan godkännande. I ekonomiavdelningens internkontrollbesök i verksamheterna ingår stickprovskontroller på ovan om inköpsprocessen.

Intäktprocessen

Rekommendation

- Säkerställa att fakturering sker i enlighet med överenskomna villkor och avtal samt att bokföring görs vid rätt tidpunkt och rätt redovisningsperiod. Vidare säkerställa att samtliga verifikationer uppfyller kraven som framgår i Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och stadens regler.

Svar: Ekonomiavdelningen informerar och genomför utbildningar till förvaltningens alla Agressoanvändare om vilka uppgifter som ska finnas med vid fakturering. Vid den månatliga budgetuppföljningen stämmer ekonomiavdelningen av intäktutfall med uppgivna förväntade intäkter.

Uppföljning av lämnade rekommendationer (framgår av bilaga 2)

Utredning och uppföljning av familjehem och jourhem

Rekommendation

- Se över och utveckla rutiner och arbetssätt för att säkerställa att utredning av familjehem och jourhem genomförs och dokumenteras enligt gällande regelverk.

Rekommendation

- Vidare säkerställa att vårdplaner och genomförandeplaner upprättas i samtliga ärenden samt att vården i familjehem och jourhem följs upp genom besök och samtal i tillräcklig omfattning och i enlighet med gällande regelverk.

Stadsdelsnämnden har påbörjat ett arbete för att åtgärda rekommendationerna. Dock kvarstår arbete för att säkerställa att socialtjänstlagens krav och stadens handläggningsriktlinjer efterlevs.

Svar: Utredande socialsekreterare utreder alltid när barn placeras utom det egna hemmet. De jourhem som inte tidigare har godkännande inom Stockholm stad utreds alltid enligt rutin. Jourhemsutredningarna går upp till delegation för godkännande enligt gällande riktlinjer. Vården följs upp genom besök och samtal i enlighet med gällande regelverk vilket säkerställs genom lokala rutiner.

Familjehem utreds rutinmässigt enligt Stockholms stads riktlinjer och ärendet tas alltid upp för godkännande av den sociala delegationen. Vården följs upp genom besök och samtal i enlighet med gällande regelverk vilket säkerställs genom lokala rutiner.

Systematiskt brandskyddsarbete vid särskilda boenden för äldre

Rekommendation

- Säkerställa att samtliga boenden har en utbildnings- och övningsplan för brandskyddsarbete samt att säkerställa att samtlig personal ges adekvat brandskyddsutbildning.

Svar: Äldreomsorgen har upprättade utbildnings- och övningsplan för brandskyddsarbetet och har påbörjat fysiska brandskyddsutbildningar för att säkerställa att personal har kunskap om hur de ska agera om brand uppstår. Under pandemin fick utbildningarna endast ske digitalt, men nu är det möjligt att genomföra utbildningar fysiskt så att personalen kan öva på att använda brandsläckare.

Rekommendation

- Utveckla uppföljningen av det systematiska brandskyddsarbetet samt säkerställa att brandskyddskontroller sker kontinuerligt.

Svar: Den nya säkerhetssamordnaren har ett övergripande ansvar att systematisera, strukturera och följa upp SBA arbetet. Arbetet gällande krav och uppföljning kommer att dokumenteras och informeras till enheterna. Dessutom ska delegation av brandskyddsuppgifter ske där det ska framgå vilket ansvar chefen har.

Rekommendation

- Säkerställa att informationsöverföring avseende systematiskt brandskyddsarbete fungerar vid chefsbyten för verksamheter i egen regi.

Svar: På lång sikt ska en e-utbildning ingå i introduktion vid nyanställning (olika för medarbetare och chefer) och utbildning kommer att erbjudas de som är ansvariga för brandskyddet på varje enhet. Dessutom ska delegation av brandskyddsuppgifter ske där det ska framgå vilket ansvar chefen har.

De chefer som har ett brandskyddsansvar ska skriftligen eller muntligen överlämna ansvar till den nya chefen. Att så sker kommer årligen kontrolleras.

Kvalitetsledningssystem inom individ- och familjeomsorgen***Rekommendation***

- Säkerställa väsentliga processer för att säkra verksamhetens kvalitet kartläggs och dokumenteras.

Rekommendation

- Att egenkontroller genomförs och dokumenteras systematiskt.

Rekommendation

- Säkerställa en dokumenterad redovisning av hur arbetet med att systematiskt utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits.

Förvaltningen har anställt en utvecklingsledare inom avdelningen för social omsorg med ansvar för kvalitet. Förvaltningen ser ett behov av att efter sammanslagningen av stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö se över och ta fram ett gemensamt styrdokument för systematiskt kvalitetsarbete. Inom ramen för framtagandet av ett gemensamt styrdokument för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd kommer krav ställas på att egenkontroller genomförs och dokumenteras. Vidare kommer det ställas krav på dokumenterad redovisning av hur arbetet med att systematiskt utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits.

Svar: Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram ett förvaltningsövergripande styrdokument för kvalitetsledningssystemet. En arbetsgrupp med verksamhetsutvecklare och utredare från äldreomsorg, förskola och socialtjänst har inlett detta arbete med stöd av förvaltningens kanslienhet för att få ett enhetligt och övergripande ledningssystem på hela förvaltningen. Med anledning

av den omfattning som arbetet kräver kommer förvaltningen att ha ett styrdokument färdigt att presentera till nämnd först under tidig höst. Parallellt med detta kommer tillämpning och vägledning för arbetet med kvalitetsledningssystem inom socialtjänstens verksamheter att tas fram samt en tidsplan för när enheternas ledningssystem ska vara klara.

Läkemedelshantering på särskilda boenden för äldre

Rekommendation

- Se till att vård- och omsorgsboenden i egen regi, i sina patientsäkerhetsberättelser, analyserar bakomliggande orsaker till uppkomna avvikelser.

Svar: Äldreomsorgen har ett pågående arbete som fortlöper gällande patientsäkerhetsberättelsen och arbetar vidare med att tydliggöra analysen av bakomliggande orsaker till uppkomna avvikelser. Detta medför att de bakomliggande faktorerna redovisas tydligare och enhetligt i patientsäkerhetsberättelsen.

Förskolans utemiljö

Rekommendation

- Ta fram funktionsprogram för att säkerställa goda och säkra utemiljöer vid ny- och ombyggnation samt vid inventering av befintliga förskolor. Tydliga riktlinjer skulle innebära ett uttalat fokus på förskolegårdens storlek och utformning.

Förskoleavdelningen har initierat ett arbete för att ta fram funktionsprogram för utemiljöer med fokus på lekvärdesfaktorer och förskolegårdarnas utformning. Planen förväntas färdigställas och tas i bruk under 2022.

Svar: Planen färdigställs och tas i bruk under 2022.

Intäktprocessen

Rekommendation

- Införa och dokumentera nyckelkontroller i intäktprocessen avseende hanteringen av bostads- och lokalhyresintäkter som säkerställer att samtliga bostads- och lokalhyror faktureras korrekt i enlighet med gällande avtal och stadens regler.

Svar: Under 2022 kommer en rutin tas fram där det framgår hur och när kontroll/stickprov genomförs. Det kommer även tas fram en

mall för hur kontroll/stickprov dokumenteras. Rutinen och dokumentationsmallen kommer implementeras för att börja användas i början av 2023.

Köp av personlig assistans enligt LSS utförd av externa utförare

Rekommendation

- Säkerställa att hantering av extra skyddsvärda personuppgifter hanteras i enlighet med anvisning från stadsledningskontoret.

I stickprovet har kontroll genomförts av om det finns personnummer på fakturan eller i någon av fakturabilagorna som finns inlagda i ekonomisystemet. Resultatet från stickprovet visar på två avvikelser, det vill säga i två fall har personnummer förekommit på fakturabilaga i ekonomisystemet. Förvaltningen uppger att beställarenheten har kontaktat berörda företag och uppmanat dem att avidentifiera fakturaunderlaget.

Svar: Detta ingår i vår internkontroll, vi gör stickprover på dessa fakturor och påtalar för leverantörerna om vi upptäcker felaktig/känslig information på fakturorna. Vi använder oss av stadens mall där det framgår vad som måste finnas på fakturorna, vilken vi skickar till leverantörerna vid behov.

Rekommendation

- Säkerställa att verifikationerna uppfyller kraven i LKBR och god redovisningssed.

Stickprovskontroll har genomförts av om verifikationen uppfyller kraven som framgår i lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt att transaktionen är rätt konterad. Resultatet visar att fem av sex stickprov är utan avvikelser. I ett stickprov framgår det inte tydligt på fakturan vad den avser. Beställarenheten har kontaktat företaget för att klargöra hur de ska specificera sina fakturor.

Svar: Detta ingår i förvaltningens internkontroll, förvaltningen gör stickprover på dessa fakturor och påtalar för leverantörerna om felaktig eller känslig information på fakturorna upptäcks. Förvaltningen använder stadens mall där det framgår vad som måste finnas på fakturorna, vilken vi skickar till leverantörerna vid behov.

Implementering av dataskyddsförordningen

Rekommendation

- Informationsklassificera sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar.

Svar: En handlingsplan för informationssäkerhetsarbetet har tagits fram för tre år framåt samt årshjul med detaljerade aktiviteter. Detta innefattar de kvarstående rekommendationerna.

Kontinuitetsplanering

Rekommendation

- Genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.

Nämnden har inte genomfört något test och/eller någon övning för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.

Svar. Kontinuitetsplanen är under revidering. När planen är klar kan test/övning genomföras för att säkerställa att medarbetarna vet hur handläggning av ärenden sker om sociala system inte är tillgängligt samt att utförarenheter vet hur de ska agera.

Inför den årliga uppdateringen av sociala system skickades kontinuitetsplanen till chefer för myndighetsenheterna, utförarchefer samt andra nyckelpersoner. Berörda chefer och andra nyckelpersoner bjöds även in till en workshop. Syftet var att diskutera eventuella synpunkter och uppdateringar, förtydliga ansvarsfördelningen samt att bearbeta kontinuitetsplanen. Målet med workshopen var att säkerställa att kontinuitetsplanen är funktionell och uppdaterad.

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som svar till stadsrevisionen.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Lars Wennberg
kanslichef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Årsrapport 2021 Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-05-17
Lars Wennberg, kanslichef	2022-05-17